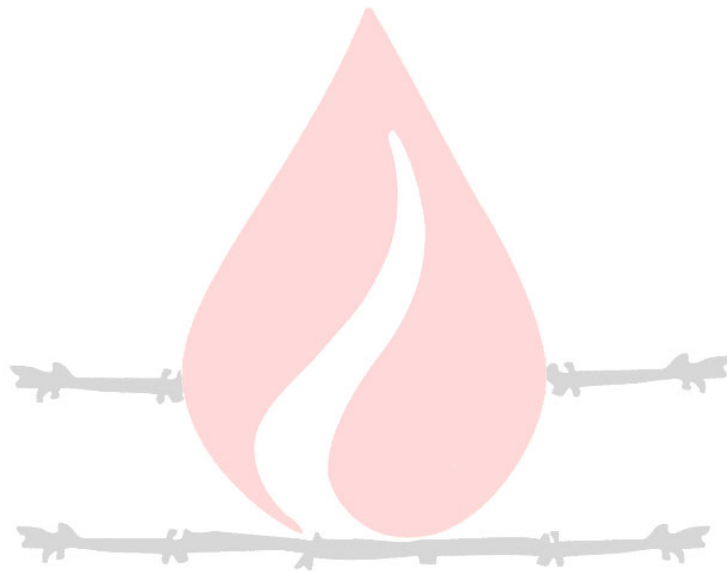

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

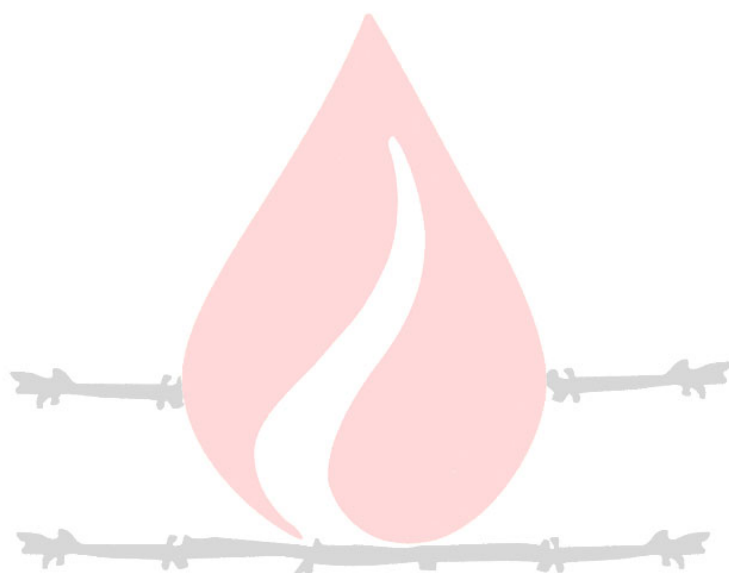
سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۵)

گزارش راهبردی ۱۴۰۰/۲۳

اردیبهشت و خردادماه ۱۴۰۰

۱۴۰۰۳۰۱۵

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد

در این گزارش تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی و موارد نقض حقوق بشر از سوی این دولت‌ها در سایر کشورهای منطقه، در اردیبهشت‌ماه و خردادماه ۱۴۰۰، بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی^۱ مورد بررسی قرار گرفته است. محورهای مهم این بررسی به صورت خلاصه به شرح زیر است:

الف) موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی

*عربستان سعودی

۱- انتشار گزارش از سوی شبکه خبری دویچه وله، در روز چهارشنبه ۵ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص درخواست سازمان عفو بین‌الملل و شماری از دیگر نهادهای حقوق بشری از شرکت گوگل جهت توقف خدمات بخش کلاود^۲ خود به عربستان سعودی.

الف) اشاره به اقدام سازمان عفو بین‌الملل و ۳۸ نهاد حقوق بشری دیگر به صدور بیانیه‌ای مشترک، مبنی بر درخواست از شرکت گوگل جهت عدم ارائه خدمات بخش کلاود خود به عربستان، به دلیل نقض حقوق بشر در این کشور و نگرانی از دسترسی آن به اطلاعات کاربران، به ویژه مخالفان خود؛

^۱ پایگاه خبری سازمان ملل (UN News)؛ سازمان عفو بین‌الملل (Amnesty International)؛ سازمان دیده‌بان حقوق بشر (Human Rights Watch)؛ مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر (International Centre for Justice and Human Rights)؛ خبرگزاری آناتولی (Anadolu Agency)؛ کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی (Rights International)؛ پایگاه خبری بحرین می‌رور (Bahrain Mirror)؛ کمپین برای آزادی در امارات متحده عربی (Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUA))؛ سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر (SALAM for Democracy and Human Rights)؛ پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آئی (Middle East Eye)؛ سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر (European-Saudi Organization for Human Rights) و شبکه خبری دویچه وله (ESOHR).

^۲Cloud

ب) اشاره به سابقه عربستان در جاسوسی از شهروندان این کشور و نقض حریم شخصی آن‌ها در این بیانیه، از جمله اقدام آن به استفاده از دو تن از کارکنان تویتر برای دسترسی به اطلاعات کاربران این شبکه اجتماعی و شماری از موارد دیگر این چنینی؛

ج) اشاره به اقدام شرکت گوگل، در سال ۲۰۲۰ میلادی، به اطلاع‌رسانی در خصوص برنامه‌های جدید خود در زمینه راه‌اندازی خدمات بخش کلاود در عربستان و تصریح این امر که زیرساخت‌های لازم برای این طرح با همکاری شرکت آرامکوی سعودی ایجاد می‌شود؛

د) اشاره به مورد نظارت و تهدید قرار گرفتن مخالفان در عربستان سعودی، مانند بسیاری از کشورهای غیر دموکراتیک منطقه و امکان استفاده این کشور از فناوری گوگل کلاود در راستای کمک به انجام این اقدامات و به مخاطره افکندن حقوق بشر؛

ه) اشاره به اظهارات راشا عبدالرحیم، مدیر بخش فناوری سازمان عفو بین‌الملل، مبنی بر نگران‌کننده بودن سوابق نقض حقوق بشر در عربستان سعودی و تبدیل شدن آن به کشوری ناامن با توجه به نظارت دیجیتال حکومت آن بر مخالفان خود؛

و) تأکید بر ضرورت اقدام شرکت گوگل به متوقف ساختن طرح‌های خود در راستای ایجاد بخش کلاود در عربستان سعودی تا زمانی که این شرکت بتواند اثبات کند که می‌توان از سوء استفاده احتمالی دولت از این سیستم‌عامل و نقض حقوق بشر با استفاده از

فناوری این شرکت ممانعت به عمل آورد؛

ز) اشاره به اقدام سازمان حقوق مدنی اکسس ناو^۳ و سازمان کانادایی سیاست اینترنتی و منافع عمومی^۴، در ماه ژانویه سال جاری به ارسال نامه‌ای سرگشاده در این زمینه به شرکت گوگل؛

ح) گفتنی است که در پی ارسال این نامه گوگل نیز بر تعهد خود به حقوق بشر تأکید کرده و گفته است که ارزیابی مستقلی در رابطه با مسئله حقوق بشر برای خدمات گوگل کلاود در عربستان سعودی انجام داده و اقدامات لازم برای رسیدگی به مسائل موردنظر آن‌ها صورت گرفته است؛

^۳Access Now

^۴CIPPIC

ط) این در حالی است که این شرکت مشخص نکرده است که این اقدامات چه بوده و در ابتدا به خواسته‌های سازمان عفو بین‌الملل و سایر سازمان‌های حقوق بشری واکنشی نشان نداده است؟

۲- انتشار گزارش از سوی سازمان دیده‌بان حقوق بشر، در روز یکشنبه ۲ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص تداوم بی‌رحمانه سرکوب‌ها در عربستان سعودی به‌رغم آزادی برخی از زندانیان. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) تداوم تمام و کمال سرکوب مخالفان، فعالان حقوق بشر و منتقدان مستقل از سوی مقام‌های سعودی، به‌رغم آزادی برخی از فعالان سرشناس در اوایل سال ۲۰۲۱ میلادی که ازجمله می‌توان به محکومیت سه مرد در ماه‌های مارس و آوریل سال جاری به تحمل حبس‌های طولانی مدت، بر مبنای اتهامات مربوط به مخالفت‌ها و اظهارات صلح‌آمیز آن‌ها، اشاره کرد؛

ب) اشاره به اقدام دادگاه تروریسم عربستان سعودی، در روز ۵ آوریل سال جاری، به محکوم کردن عبدالرحمن السدهان^۶ امدادگر ۳۷ ساله، به تحمل ۲۰ سال حبس و ۲۰ سال ممنوعیت از سفر، بر مبنای اتهامات مربوط به اظهارات صلح‌آمیز وی؛

ج) همچنین اشاره به اقدام همین دادگاه، در روز ۲۰ آوریل، به محکوم کردن محمد الرابعه^۷ به تحمل ۶ سال حبس، بر مبنای مجموعه‌ای از اتهامات مبهم و ساختگی مربوط به کنشگری‌های وی: گفتنی است که طبق اظهارات منابع نزدیک به هر دو پرونده، مقام‌های سعودی این دو متهم را به هنگام حبس، شکنجه و ناگزیر به امضاء اعتراف‌های دروغین کردند؛

د) اشاره به اظهارات مایکل پیج^۸ معاون بخش خاورمیانه سازمان دیده‌بان حقوق بشر، مبنی بر حاکی نبودن اقدام عربستان سعودی به آزاد کردن چندین فعال سرشناس، از نرم شدن مواضع سرکوب‌گرانه حکومت آن با توجه به اینکه دادگاه تروریسم این کشور،

^۵ گزارش شبکه خبری دویچه وله، قابل بازیابی در لینک:

<https://b2n.ir/h36271>

^۶Abdulrahman al-Sadhan

^۷Mohammed al-Rabiah

^۸Michael Page

همچنان برای کنشگرایی‌های مسالمت‌آمیز، احکام محکومیت ۲۰ ساله صادر می‌کند و اینکه، اگرچه مقام‌های سعودی به‌منظور کاهش فشارهای بین‌المللی شماری از فعالان را آزاد نمودند، اما نگرش آن‌ها در قبال مخالفان تغییر نکرده است؛

ه) اشاره به محبوس شدن السدهان، کارمند سابق هلال‌احمر در عربستان، در ماه مارس سال ۲۰۱۸ میلادی، پس از آنکه گفته می‌شود مقام‌های سعودی به حساب کاربری او در شبکه اجتماعی توییتر رخنه کردند؛

و) اشاره به اقدام مقام‌های این کشور به نگاه داشتن السدهان در مکانی نامعلوم و بدون امکان برقراری ارتباط با جهان خارج به مدت نزدیک به دو سال، پیش از آنکه به او اجازه دهند تا در ماه فوریه سال ۲۰۲۰، تماس تلفنی کوتاهی با خانواده خود داشته باشد: گفتنی است که سرانجام پس از تفهیم اتهامات به او در اوایل ماه مارس، دادگاه کیفری ویژه، در روز ۵ آوریل وی را به تحمل ۲۰ سال حبس محکوم نمود و السدهان نیز در اوایل ماه مه درخواست تجدید نظر برای این حکم را ارائه داد؛

ز) اشاره به اظهارات خواهر السدهان خطاب به روزنامه واشنگتن پست، مبنی بر مورد شکنجه قرار گرفتن بردارش در زمان حبس و ناگزیر شدن او به امضاء اسناد و مدارکی که در دادگاه به‌عنوان شاهد از آن استفاده شده، بدون آنکه وی امکان خواندن آن‌ها را یافته باشد؛

ح) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به دستگیری الرابعه، نویسنده سرشناس، در ماه مه سال ۲۰۱۸ میلادی، به همراه شماری از فعالان سرشناس حقوق زنان، محبوس نگاه داشتن خودسرانه او برای مدت نزدیک به سه سال، پیش از تفهیم اتهامات به وی در ماه مارس - اتهاماتی مبهم که به جرائم واقعی شباهت نداشتند، از جمله امضاء بی‌بایه‌ای در راستای به لرزه در آوردن ساختار اجتماعی و تضعیف انسجام ملی و اجتماعی یا ارتباط و ملاقات با افرادی در راستای آسیب وارد آوردن به امنیت و ثبات کشور؛

ط) اشاره به صدور حکم محکومیت الرابعه از سوی دادگاه کیفری ویژه، یک ماه پس از محاکمه او درحالی‌که دادستانی تقاضای صدور حکم حداکثری ۲۵ سال حبس را برای او

کرده بود: گفتنی است که طبق اظهارات منابع مطلع وی به هنگام حبس از سوی مقام‌ها مورد شکنجه متداوم قرار گرفته است؛

ی) اشاره به اقدام دادگاه تجدیدنظرخواهی، در ماه مارس، به افزایش محکومیت محمد العتیبی^۹ به میزان سه سال، به دلیل سفر به کشور قطر در سال ۲۰۱۷ میلادی به منظور گریز از قرار گرفتن در معرض محاکمه‌ای ناعادلانه: گفتنی است که پس از استرداد اجباری او از قطر به عربستان، مقام‌های این کشور اقدام به حبس وی کردند و دادگاهی سعودی او را، در ماه ژانویه سال ۲۰۱۸ میلادی، به تحمل ۱۴ سال حبس محکوم نمود، به دلیل ایجاد سازمانی بدون مجوز و سایر اتهامات مبهم مربوط به تشکیل نهادی حقوق بشری در سال ۲۰۱۳ میلادی که به سرعت نیز منحل شد؛

ک) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی، در ماه‌های اخیر به آزاد کردن شماری از فعالان سرشناس، از جمله افراد دو تابعیتی برخوردار از شهروندی کشورهای متحد عربستان، البته به شرط خاموش نگاه داشتن صدای این فعالان و ممانعت به عمل آوردن از انجام فعالیت‌های حقوق بشری‌شان: این در حالی است که، مقام‌های سعودی، از ماه مارس سال جاری میلادی اقدام به محکومیت فعالان به تحمل حبس‌های طولانی مدت نموده‌اند؛

ل) اشاره به آزاد شدن لُجین الهذلول، فعال حقوق زنان، از زندان در ماه فوریه سال جاری میلادی، برخوردار از محکومیت نزدیک به سه سال حبس تعلیقی به دلیل اتهاماتی که این امکان را به مقام‌های سعودی می‌دهد تا هر زمان که اراده کنند و با توجه به ارتکاب وی به هرگونه اقدام مجرمانه از نگاه آن‌ها، او را به زندان بازگردانند که به معنای ساکت نگاه داشتن وی و ممانعت به عمل آوردن از هرگونه کنشگری مجدد از سوی وی به شمار می‌آید: گفتنی است که دادگاهی سعودی، در ماه مارس سال جاری، حکم محکومیت الهذلول را تأیید کرد؛

^۹Mohammad al-Otaibi

م) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به آزاد کردن صلاح الحیدر،^۱ نویسنده و روشنفکر سعودی و بدرِ الابرهم،^۱ روزنامه‌نگار و پزشک در ماه فوریه سال جاری میلادی، با سپردن وثیقه و با توجه به جاری بودن محاکمه‌شان: گفتنی است که هر دوی این افراد تبعه ایالات متحده بوده که از ماه آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی در حبس به سر بردند. همچنین مادر الحیدر، عزیزه الیوسف،^۲ یکی از فعالان سرشناس حقوق زنان به شمار می‌آید که در ماه مه سال ۲۰۱۸ دستگیر و در اوایل سال ۲۰۱۹ میلادی به‌طور مشروط آزاد شد؛

ن) اشاره به محکوم شدن نسیمه الساده،^۳ فعال حقوق زنان، به تحمل ۵ سال حبس در ماه نوامبر سال ۲۰۲۰ میلادی – که نیمی از آن تعلیق شده است – بر مبنای اتهامات مربوط به کنشگری‌های صلح‌آمیز او، همچنین اقدام دادگاه تجدیدنظرخواهی به تأیید محکومیت وی در ماه مارس سال جاری میلادی: گفتنی است که گمان می‌رود او در ماه ژوئن سال جاری آزاد شود، البته با در نظر داشتن این امر که به دلیل بخش تعلیق شده محکومیت وی، مقام‌ها هر زمان که اراده کنند می‌توانند وی را به زندان بازگردانند؛

س) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به تداوم مورد هدف قرار دادن و آزار و اذراء مخالفان و خانواده‌های آن‌ها با توسل به روش‌های متعدد، از جمله تحمیل و تجدید خودسرانه ممنوعیت‌های سفری و حبس خودسرانه آن‌ها که مصداق مجازات جمعی است؛

ع) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی به تحمیل ممنوعیت‌های سفری بر السدهان،^۴ الرابعه و العتیبی، علاوه بر فعالان در حال حاضر محبوس در زندان و همچنین اعمال ممنوعیت ۵ ساله از سفر برای الساده و الهذلول به‌رغم آزاد شدن‌شان؛

ف) اشاره به اقدام مقام‌های سعودی، در ماه مارس سال ۲۰۲۰ میلادی، به حبس عمر الجبری^۵ ۲۲ ساله و سارا الجبری^۶ ۲۱ ساله، فرزندان سعد الجبری^۷، مقام سابق سعودی

^۱Salah al-Haidar

^۲Bader al-Ibrahim

^۳Aziza al-Yousef

^۴Nassima al-Sadah

^۵Omar al-Jabri

^۶Sarah al-Jabri

^۷Saad al-Jabri

و نگاه داشتن آن‌ها در مکانی نامعلوم در تلاشی آشکار به منظور ناگزیر ساختن الجبری به بازگشتن به عربستان؛

ص) اشاره به اقدام دادگاهی سعودی، در ماه نوامبر، به صدور حکم مجرمانه برای آن‌ها در محاکمه‌ای ناعادلانه مبتنی بر تحمل به ترتیب ۹ و ۶ و نیم سال حبس به جرم پول‌شویی و تلاش برای گریز غیرقانونی از کشور که خانواده آن‌ها این اتهامات را رد می‌کنند: گفتنی است که یک دادگاه تجدیدنظرخواهی در ماه جاری، حکم آن‌ها را بدون اطلاع خانواده‌شان تأیید کرده است؛

ق) اشاره به تداوم ممنوعیت دکتر ولید فتیحی^{۱۷} پزشک سعودی برخورداری از شهروندی ایالات متحده، از سفر از ماه نوامبر سال ۲۰۱۷ میلادی، به همراه ۷ تن از اعضای خانواده خود؛
ر) اشاره به اقدام دادگاهی سعودی، در ماه دسامبر سال ۲۰۲۰ میلادی، به محکوم کردن دکتر فتیحی به تحمل ۶ سال حبس به دلیل اتهامات مبهم، عمدتاً مربوط به نگرش‌ها و کنشگری‌های سیاسی صلح‌آمیز وی: گفتنی است که دادگاه تجدیدنظرخواهی، در ماه ژانویه سال ۲۰۲۱ میلادی، تقریباً میزان محکومیت او را به نصف رسانده، اما ممنوعیت سفر و همچنین مسدود شدن دارایی‌های مالی وی را لغو نکرده و او همچنان در حبس باقی مانده است؛

ش) اشاره به ممنوعیت سلمان العوده^{۱۸} روحانی سعودی زندانی و ۱۸ تن از اعضای خانواده وی از سفر از سال ۲۰۱۷ میلادی: گفتنی است که مقام‌های سعودی العوده را در سال ۲۰۱۷، بر مبنای اتهام عمدتاً مربوط به روابط ادعایی او با اخوان المسلمین و حمایت عمومی از مخالفان زندانی دستگیر کردند و دادستان‌ها در تلاش برای دستیابی به صدور حکم اعدام علیه وی هستند؛

ت) اشاره به اظهارات مایکل پیج، مبنی بر امکان‌ناپذیری اقدام عربستان سعودی به ترمیم چهره بین‌المللی خود تا زمان تداوم آزار و اذیت، دستگیری و شکنجه منتقدان در راستای مطیع کردن آن‌ها و یا ناگزیر کردنشان به فرار از کشور^{۱۹}؛

^{۱۷}Walid Fitaihi

^{۱۸}Salman al-Awda

^{۱۹} گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

۳- انتشار گزارش از سوی سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر؛^۲ در روز چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۰، در خصوص درخواست ۱۶ سازمان مردم نهاد^{۱۱} از عربستان سعودی برای بازگرداندن بقایای قربانیان اعدام دسته جمعی ماه آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی و پایان دادن به درد و رنج خانواده هایشان. برخی از محورهای این گزارش عبارتند از:

الف) اشاره به اقدام حکومت عربستان سعودی، در روز ۲۳ آوریل سال ۲۰۱۹ میلادی، به اعدام ۳۷ تن از شهروندان خود که تا به امروز بزرگ ترین اعدام دسته جمعی کودکان و دومین اعدام بزرگ دسته جمعی در دوران حکمرانی ملک سلمان و محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان، به شمار می آید؛

ب) اشاره به اقدام حکومت، از سال ۲۰۱۹ میلادی تاکنون، به تشدید عمق این فاجعه با توجه به امتناع آن از بازگرداندن بقایای بسیاری از اعدام شدگان به خانواده هایشان، محروم کردن آن ها از برخورداری از حق آگاهی از حقیقت و نقض اصل ممنوعیت مطلق شکنجه و دیگر اقدامات غیرانسانی؛

ج) اشاره به اقدام ۱۶ سازمان مردم نهاد حقوق بشری، به مناسبت سالگرد این روز هولناک و در راستای همبستگی با خانواده های قربانیان، جهت پاسخگو کردن عاملان این کشتار و بازگرداندن پیکرهای قربانیان به خانواده هایشان با توجه به اینکه خانواده های قربانیان باید

<https://www.hrw.org/news/2021/05/23/saudi-arabia-repression-rages-despite-releases>

^۲European-Saudi Organization for Human Rights (ESOHR)

^۲The undersigned,

۱. Alkarama Organization
۲. Al-QST Organization for Human Rights
۳. Anti-Death Penalty Asia Network (ADPAN)
۴. Article 19 Organization
۵. Capital Punishment Justice Project, Australia
۶. Child Rights International Network (CRIN)
۷. Egyptian Commission of Rights and Freedoms (ECRF)
۸. Eleos Justice, Monash University, Australia
۹. Grant Liberty Organization
۱۰. Harm Reduction International (HRI)
۱۱. MENA Rights Group
۱۲. Reprieve Organization
۱۳. Sanad Human Rights Organization
۱۴. Salam for Democracy and Human Rights
۱۵. The European Saudi Organization for Human Rights (ESOHR)
۱۶. The International Center for the Supporting Rights and Freedoms

مطابق با سنن و اعتقادات و مناسک فرهنگی و مذهبی خود، امکان تدفین عزیزان خود و عزاداری برای آن‌ها را بیابند؛

د) اشاره به محکوم شدن بسیاری از اعدام‌شدگان بر اساس اعترافات تحت شکنجه و یا برای جرائمی که مبنای آن می‌تواند بهره‌مندی از حقوق بین‌المللی آزادی بیان و مشارکت در اجتماعات صلح‌آمیز باشد؛

ه) اشاره به وجود دست‌کم ۱۶ کودک در میان کشته‌شدگان این اعدام دسته جمعی که نهایتاً منجر به ثبت سابقه آمار بالای اعدام ۱۸۵ نفر در آن سال برای عربستان سعودی شد؛ این در حالی است که خانواده‌های اعدام‌شدگان از جانب مقامات در معرض سوءاستفاده و سوءرفتار قرار گرفتند، با توجه به اینکه از اطلاع به آن‌ها در خصوص زمان اعدام‌ها خودداری ورزیدند و خانواده‌های اعدام‌شدگان از طریق رسانه‌ها از مرگ عزیزانشان آگاهی پیدا نموده و فرصت خداحافظی با آن‌ها را نیافتند؛

و) اشاره به تداوم اقدام حکومت به زجر دادن بسیاری از این خانواده‌های با توجه به امتناع آن از بازگرداندن بقایای اعدام‌شدگان به خانواده‌هایشان و در نتیجه، محروم کردن آن‌ها نه تنها از حق خداحافظی با عزیزان خود، بلکه حق عزاداری برای آن‌ها؛

ز) اشاره به سابقه داشتن این اقدامات بی‌رحمانه با توجه به اقدام مقام‌های عربستان در سال ۲۰۱۶ میلادی، به امتناع از بازگرداندن پیکر ۴ تن از کشته‌شدگان یک اعدام دسته‌جمعی دیگر، از جمله پیکر شیخ نمر النمر، فعال اجتماعی مسالمت‌جوی سعودی و علی الریبه،^۲ کودک اعدام شده؛

ح) در مجموع می‌توان گفت که عربستان تاکنون از بازگرداندن پیکرهای دست‌کم ۸۳ شهروند سعودی – از جمله دست‌کم ۸ تنی که به هنگام ارتکاب جرم کودک به شمار می‌آمدند – و تعداد بی‌شماری از کارگران مهاجر، خودداری ورزیده است. گفتنی است که همچنین، از زمان حکومت ملک سلمان عربستان تاکنون ۳۳۷ شهروند خارجی اعدام شده‌اند که بسیاری از آن‌ها کارگران مهاجر بوده‌اند؛

^۲Ali al-Ribeh

ط) اشاره به منجر شدن ناکارآمدی دولت عربستان در بازگرداندن پیکرهای اعدام شدگان به این نگرانی جدی در میان خانواده‌هایشان که پیکرهای عزیزانشان بریده شده و یا به نوعی مورد سوءرفتار قرار گرفته است: این نگرانی به‌ویژه پس از قتل هولناک جمال خاشقچی در سال ۲۰۱۸ میلادی قوت گرفت؛

ی) اشاره به حمایت بندهای ۱۸ و ۲۷ اعلامیه جهانی حقوق بشر از حق تدفین و عزاداری برای کشته‌شدگان مبتنی بر اینکه خانواده‌های کشته‌شدگان باید از حق آگاهی از چگونگی مرگ عزیزانشان و چگونگی و محل دفن آن‌ها، همچنین عزاداری برای آن‌ها، ایجاد بنای یادبود برایشان و ادای احترام به آن‌ها بر اساس سنت جوامع‌شان برخوردار شوند؛

ک) گفتنی است که دولت سعودی بسیاری را از این حقوق محروم نموده و این سازمان‌های مردم‌نهاد درخواست اعاده آن‌ها را دارند.^{۲۳}

*بحرین

۱- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری بحرین می‌رور، در روز پنج‌شنبه ۶ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص استفاده حکومت بحرین از سلب تابعیت خودسرانه به‌عنوان ابزار ستمگری. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به انتشار گزارش از سوی سازمان سلام برای دموکراسی و حقوق بشر،^{۲۴} با همکاری مؤسسه بی‌تابیتی و شمول^{۲۵} و شبکه بی‌تابیتی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا،^{۲۶} تحت عنوان «سلب تابعیت خودسرانه در بحرین: ابزار ستمگری»^{۲۷}، در روز سه‌شنبه ۴ خردادماه؛

ب) اشاره به اقدام حکومت بحرین به سلب تابعیت از مدافعان و حامیان حقوق بشر پس از ناآرامی‌های سال ۲۰۱۱ میلادی و همچنین تحلیل قانون ملیت در این کشور و

^{۲۳} گزارش سازمان اروپایی - سعودی برای حقوق بشر. قابل‌بازایی در لینک:

<https://www.esohr.org/en/?p=3928>

^{۲۴}SALAM for Democracy and Human Rights

^{۲۵}Institute on Statelessness and Inclusion

^{۲۶}MENA Statelessness Network

^{۲۷}"Arbitrary Revocation of Nationality in Bahrain: A Tool of Oppression"

^{۲۸}<https://salam-dhr.org/?p=4488>

اصلاحیه‌های آن‌که از سوی حکومت به منظور سلب تابعیت و محروم کردن شهروندان از این حق، در راستای سرکوب مخالفان اتخاذ شده است؛

ج) اشاره به کنوانسیون‌ها و موازین حقوق بشر و حقوق بین‌الملل و همچنین سایر ضمانت‌های مخالف بی‌تابعتی، مبتنی بر نقش آن در راستای تحدید قدرت خارج از نظارت حکومت در این زمینه؛

د) اشاره به متناقض بودن سلب تابعیت در بحرین با موازین بین‌المللی و تعهدات بحرین تحت حقوق بین‌الملل و اینکه در بسیاری از موارد این چنینی، حکومت بحرین در زمینه احترام گذاردن به تعهد خود در راستای ممانعت و اجتناب از وقوع بی‌تابعتی و کاهش آن ناکارآمد عمل کرده است؛

ه) اشاره به اقدام حکومت به سلب تابعیت از در مجموع ۹۸۵ نفر، از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۹ میلادی، از طریق حکم دادگاه، فرمان سلطنتی و یا دستور وزارتخانه‌ای: گفتنی است که پس از اقدام پادشاه بحرین به احراز مجدد تابعیت برای ۵۵۱ تن از شهروندان این کشور، در سال ۲۰۱۹ میلادی، این تعداد به ۴۳۴ تن رسیده است و اکثریت افرادی که ملیت خود را از دست داده‌اند، افراد فاقد تابعیت (فاقد کشور) به شمار آمده و با موانع گسترده‌ای در زمینه برخورداری از حقوق اولیه خود مواجه هستند؛

و) اشاره به تبدیل شدن سلب تابعیت به سلاحی مهم در دستان دولت بحرین که از آن نه در راستای حمایت از امنیت ملی، بلکه جهت خاموش کردن مخالفان، سرکوب مدافعان حقوق بشر و تحکیم دستور کار خودکامانه خود بهره می‌برد؛

ز) اشاره به پیامدهای جدی سلب تابعیت برای شهروندان این کشور، از جمله محرومیت آن‌ها از بهره‌مندی از حقوق مدنی و سیاسی و حقوق اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی: گفتنی است که اکثر قربانیان این جریان که در زمان سلب شهروندی خود همچنان در بحرین زندگی می‌کردند، با پیگردهای قانونی مبتنی بر ماندن غیرقانونی در کشور مواجه شده و سرانجام اخراج شدند؛

ح) اشاره به منجر شدن طبیعت جنسیت زده این سلب تابعیت‌ها (که بیشتر مردان را مورد هدف قرار می‌دهد) و ویژگی تبعیض‌آمیز جنسیتی قانون ملیت در بحرین (به این معنا که در این کشور تنها پدران و نه مادران می‌توانند شهروندی را به کودکان خود منتقل کنند) به تحت تأثیر قرار گرفتن مستقیم کودکان متولد شده از قربانیان سلب تابعیت: به عبارت دیگر این کودکان نیز از ملیت بحرینی و حقوق اساسی خود محروم شده و در نتیجه به احتمال زیاد فاقد کشور به شمار می‌آیند؛

ط) اشاره به تناقض آشکار سلب تابعیت در بحرین با تعهدات این کشور و موازین قانون بین‌المللی حقوق بشر، از جمله موازین بین‌المللی در ارتباط با ضرورت اجتناب از بی‌تابعیتی، ممنوعیت تبعیض و ممنوعیت سلب خودسرانه تابعیت و همچنین سایر ملاحظات حقوق بشری در این رابطه؛

ی) اشاره به تحت تأثیر قرار گرفتن نه تنها قربانیان این اقدام خودسرانه، بلکه خانواده‌ها و نسل‌های بعدی و از این رو تأکید بر ضرورت اقدام بحرین به بازگرداندن شهروندی به این افراد، جبران مؤثر خسارات آن‌ها و از هم گسستن قوانین خودسرانه‌ای که منجر به سلب شهروندی می‌شوند؟^{۲۹}

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی، در روز سه‌شنبه ۴ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص درخواست از بریتانیا جهت متوقف ساختن کمک‌های خود به بحرین به دلیل خشونت‌های صورت گرفته در زندان این کشور.

الف) اشاره به منجر شدن وقوع روزمره خشونت و وضعیت دهشت‌بار بهداشتی در زندان بدنام جو در بحرین، به اقدام سیاست‌مداران بریتانیایی از احزاب مختلف، به درخواست از دولت جهت تعلیق کمک‌های خود به حکومت این کشور؛

ب) اشاره به اقدام نمایندگان پارلمان بریتانیا به ارائه طرحی، در روز دوشنبه ۳ خردادماه، مبنی بر درخواست از دولت جهت تعلیق کمک‌های فنی خود به نهادهای نظارتی در

^{۲۹} گزارش پایگاه خبری بحرین می‌رور. قابل بازیابی در لینک:

<http://www.bahrainmirror.com/en/news/59693.html>

بحرین، در واکنش به سرکوب خشونت‌بار انجام شده علیه زندانیان معترض در روز ۱۷ آوریل سال جاری میلادی: در این سرکوب مقام‌ها و مأموران زندان به ضرب و شتم زندانیان پرداخته و آن‌ها را در معرض شکنجه و رفتارهای بی‌رحمانه و ترذیلی قرار دادند؛^{۳۰}

^{۳۰} سوابق در گزارش‌های پیشین:

* انتشار بیانیه مطبوعاتی از سوی دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل، در روز جمعه ۱۰ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص سرکوب‌های انجام شده در رابطه با تجمع‌های اعتراضی در زندان بحرین.

برخی از محورهای این بیانیه عبارت‌اند از:

الف) اشاره به اظهارات مارتا هورتادو،^{۳۱} سخنگوی کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، مبنی بر ابراز نگرانی در خصوص استفاده نیروهای ویژه پلیس بحرین به استفاده از میزان غیرضروری و نامتناسب از زور جهت بر هم زدن تحصن مسالمت‌آمیز در زندان جو، در بحرین در روز ۱۷ آوریل (شنبه ۲۸ فروردین‌ماه)؛

ب) اشاره به اظهارات شاهدان این حادثه مبنی بر استفاده نیروهای ویژه از بمب‌های صوتی (نارنجک‌های نورزا) و اقدام آن‌ها به ضربه زدن به سر زندانیان و آسیب‌رساندن شدید به بسیاری از آن‌ها؛

ج) اشاره به گزارش‌های دریافتی مبنی بر اقدام مقام‌های زندان به انتقال ۳۳ تن از معترضان به ساختمانی دیگر که در آنجا برای مدتی نامعلوم نگاه داشته شده و قادر به برقراری ارتباط با اعضاء خانواده و وکلای خود نبوده‌اند، که این اقدام در تناقض با قوانین داخلی بحرین و حقوق بین‌الملل است؛

د) اشاره به اقدام زندانیان در اعتراض به شرایط زندان، به‌ویژه فقدان دسترسی به درمان‌های پزشکی: گفتنی است که این اعتراض‌ها، در روز ۵ آوریل (دوشنبه ۱۶ فروردین‌ماه) و پس‌از آن آغاز شد که مطابق با گزارش‌ها عباس ملاله، یکی از زندانیان سیاسی، به دلیل محرومیت از دسترسی به‌موقع به مراقبت‌های درمانی لازم جان باخت؛

ه) اشاره به به‌شمار آمدن فقدان مراقبت‌های درمانی در زندان‌های انباشته از جمعیت بحرین، به‌عنوان معضلی متداوم در سال‌های گذشته که پس از شیوع بیماری همه‌گیر کووید - ۱۹ به مشکلی مومن تبدیل شده است؛

و) اشاره به منجر شدن شیوع این همه‌گیری در زندان‌های بحرین به بروز اعتراض‌ها در سراسر کشور که مقام‌های کشور در واکنش به آن‌ها تن را به دلیل نقض محدودیت‌های اعمال شده برای این بیماری زندانی نمودند؛

ز) اشاره به درخواست این نهاد حقوق بشری از دولت بحرین جهت انجام بی‌درنگ تحقیقات جامع و کارآمد در زمینه سرکوب خشونت‌بار تحصن برپا شده در زندان جو و ارائه اطلاعات در خصوص وضعیت آن ۳۳ زندانی که در مکانی نامعلوم محبوس شده‌اند و حصول اطمینان از اینکه آن‌ها می‌توانند با وکلا و خانواده خود تماس بگیرند؛

ح) اشاره به درخواست از مقام‌ها جهت برداشتن گام‌های مؤثر در راستای حصول اطمینان از فراهم آمدن به‌موقع درمان‌های پزشکی مورد نیاز برای زندانیان؛

ط) اشاره به اظهارات دادستانی کل مبنی بر صدور چندین فرمان در راستای اعطاء عفوهای ویژه به ۱۲۵۳ زندانی از آغاز شیوع این همه‌گیری و گفتنی است که در کل ۱۷۴۷ تن از زندانیان از دیگر اقدام‌های مصوب در این رابطه بهره‌مند شدند، که ممکن است همپوشانی‌هایی نیز میان این دو گروه وجود داشته باشد؛

ی) اشاره به درخواست از مقام‌ها جهت در نظر داشتن آزادی زندانیان بیشتر در راستای کاهش انباشتگی زندان و خطر شیوع بیماری کووید - ۱۹ در میان آن‌ها، به‌ویژه کسانی که تنها به دلیل بیان دیدگاه‌های منتقدانه و یا مخالف خود زندانی شده‌اند که بر اساس قانون بین‌المللی حقوق بشر بی‌درنگ باید آزاد شوند.

ج) اشاره به شهادت سید علاوی^{۳۱} یکی از زندانیان به پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی، مبنی بر مورد ضرب و شتم خشونت‌بار قرار گرفتن از سوی پلیس ضدشورش: گفتنی است وی محکوم به گذراندن ۱۴ سال حبس در زندان بدنام جو است که بسیاری از سرشناس‌ترین زندانیان سیاسی را در خود جای داده است؛

د) اشاره به رو به وخامت نهادن اوضاع در پی بروز نگرانی‌ها در زمینه شیوع بیماری کووید - ۱۹ در زندان که منجر به حبس او و ۱۰ هم‌سلولی دیگرش، از روز ۳۱ مارس سال جاری، در سلولی ۲۰ متر مربعی برای مدت ۱۸ روز شد، بدون آن‌که ارتباطی با جهان خارج داشته باشند؛

ه) اشاره به اقدام دولت بحرین به تأیید بروز تنها تعدادی از موارد ابتلا به بیماری کووید - ۱۹: این در حالی است که گروه‌های حقوق بشری هشدار داده‌اند که تعداد افراد مبتلا شده احتمالاً بسیار بالاتر بوده و وضعیت آن‌ها به دلیل شرایط نامناسب بهداشتی زندان رو به وخامت نهاده است؛

و) اشاره به اقدام مأموران امنیتی، در روز ۱۷ آوریل سال جاری، به شکستن خشونت‌بار تحصن برپاشده از سوی زندانیان معترض به رفتارهای نامناسب مقام‌های زندان و مرگ عباس ملاله، زندانی سیاسی، که با شلیک گاز اشک‌آور و نارنجک‌های تورزا به درون سلول‌ها و ضرب و شتم زندانیان مواجه شد؛

ز) اشاره به ناپدیدشدگی قهری ۶۴ زندانی از این زندان، در پی وقوع این حادثه، برای مدت ۱۹ روز و نگاه داشته شدن آن‌ها در مکانی نامعلوم برای مدت ۳۰ تا ۳۶ روز بر اساس گزارش مؤسسه حقوق و دموکراسی بحرین^{۳۲}؛

ح) اشاره به محرومیت زندانیان از ملاقات با اعضای خانواده خود از ماه فوریه سال ۲۰۲۰ میلادی و نامنظم بودن تماس‌های تصویری؛

^{۳۱}Sayed Alawi

^{۳۲}Bahrain Institute for Rights and Democracy (Bird)

ط) اشاره به منجر شدن عدم اقدام متحدان غربی بحرین در قبال این کشور، به جسارت بخشیدن به آن و به وقوع پیوستن حملات دهشت‌باری چون حمله روز ۱۷ آوریل، بدون برخورداری از احساس مسئولیت‌پذیری؛

ی) اشاره به اقدام فعالان بحرینی، در اواسط ماه مه سال جاری میلادی، به مورد خطاب قرار دادن رادی دراموند^{۳۳}، سفیر بریتانیا در بحرین پس‌ازاینکه وی زندان جو را در پی بازدید از آن در سوم ماه مه، زندانی با مدیریت خوب توصیف کرده و افزود که همه زندانیان آن واکسینه شده‌اند و این مکان از استاندارد مناسب بهداشتی برای مقابله با بیماری کووید - ۱۹ برخوردار است؛

ک) اشاره به اقدام نمایندگان پارلمان بریتانیا به محکوم کردن بیانیه‌های صادر شده از سوی دفتر دادرسی وزارت کشور بحرین و مؤسسه ملی حقوق بشر این کشور، در طرح خود، چرا که این دو نهاد در حالی از بریتانیا بودجه دریافت می‌کنند، که به صدور بیانیه‌های گمراه‌کننده در رابطه با رویدادهای ۱۷ آوریل می‌پردازند؛

ل) اشاره به اقدام دولت بریتانیا به ارائه کمک‌های میلیونی به دولت بحرین در آستانه وقوع بهار عربی در سال ۲۰۱۱ میلادی در کشور، به ظاهر در راستای کمک به اصلاح نظام عدالت کیفری و نظارتی کشور: این در حالی است که فعالان حقوق بشر و سازمان ملل این اصلاحات را تنها ابزاری برای ظاهر‌نمایی خوانده که از استقلال لازم نیز برخوردار نیستند؛

م) اشاره به درخواست نمایندگان پارلمان بریتانیا از دولت این کشور جهت به تعلیق درآوردن کمک‌های فنی خود به نهادهای نظارتی بحرین و همچنین مخالفت با مجرم‌سازی و پیگرد حقوقی قربانیان حمله انجام شده در زندان و حصول اطمینان از اینکه آن‌ها تحت اقدامات تلافی‌جویانه بیشتر قرار نمی‌گیرند؛

ن) اشاره به افزایش نگرانی‌ها در زمینه ابتلا زندانیان به بیماری کووید - ۱۹^{۳۴}

^{۳۳}Roddy Drummond

^{۳۴} گزارش پایگاه خبری - تحلیلی میدل ایست آی. قابل بازیابی در لینک:

<https://www.middleeasteye.net/news/bahrain-uk-prison-brutality-calls-suspend-assistance>

۳- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری بحرین می‌رور، در روز جمعه ۳۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰، در خصوص اقدام ۱۳۸ سازمان به نگارش یادداشتی مبنی بر ضرورت آزادی تمامی زندانیان عقیدتی - سیاسی در بحرین. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به اقدام ۱۳۸ ائتلاف، شبکه و سازمان حقوق بشری به انتشار یادداشتی مبنی بر درخواست جهت آزادی تمامی زندانیان عقیدتی - سیاسی بحرین در میانه شیوع ویروس کرونا؛

ب) اشاره به مورد امضاء قرار گرفتن این بیانیه از سوی سازمان‌های متعلق به کشورهای مختلف جهان، از جمله ۲۶ سازمان از تونس، ۱۶ سازمان از اردن، ۱۲ سازمان از عراق، ۱۰ سازمان از مراکش، ۱۰ سازمان از فلسطین، ۱۸ سازمان از یمن، ۱۲ سازمان از مصر، ۶ سازمان از لبنان، ۵ سازمان از سوریه، ۲ سازمان از موریتانی، ۲ سازمان از سودان، ۲ سازمان از لیبی، ۴ سازمان از بحرین، یک سازمان از الجزایر، یک سازمان از عمان، یک سازمان از عربستان سعودی و کشورهای دیگر؛

ج) اشاره به مورد خطاب قرار گرفتن دبیر کل سازمان ملل، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل، خانم میشل باچله، معاونان پارلمان اروپا، کشورهای عضو شورای حقوق بشر و نهادهای حقوق بشری بین‌المللی، از سوی این بیانیه که به ۵ زبان (عربی، انگلیسی، اسپانیایی، فرانسوی و روسی) نگاشته شده و به نمایندگان این مجامع در برخی از کشورها ارسال شده است؛

د) اشاره به محتوای این بیانیه مبنی بر دعوت امضاکنندگان آن از این نهادها به مورد خطاب قرار دادن مقام‌های بحرینی و درخواست جهت:

- آزادی تمامی زندانیان سیاسی - عقیدتی؛

- فراهم آوردن امکان لازم برای گزارشگر ویژه سازمان ملل در زمینه شکنجه و دیگر رفتارها یا مجازات‌های بی‌رحمانه، غیرانسانی یا ترذیلی جهت بازدید از بحرین و نظارت بر وضعیت زندان‌ها و

– انجام تحقیق در زمینه مرگ عباس ملاله، قربانی شکنجه و بی‌اعتنایی پزشکی در این زندان‌ها؛

ه) اشاره به به‌شمار آوردن «محرومیت زندانیان از مراقبت‌های پزشکی» به‌عنوان شدیدترین شکل شکنجه و سوءرفتار در سال‌های اخیر در این زندان‌ها، همچنین وقوع ۷۷۶ مورد نقض حقوق بشر در زمینه دریافت درمان‌های مناسب و لازم پزشکی، از ماه ژانویه سال ۲۰۱۸ تا روز ۱۵ مارس سال ۲۰۲۱ میلادی؛

و) اشاره به منجرشدن وخامت شرایط زندان‌ها در موارد پیشین به بروز شکایات متعدد و وقوع اعتراض‌هایی مبتنی بر درخواست از مدیریت زندان‌ها جهت تحقق حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان؛

ز) گفتنی است که از میان این اعتراض‌ها می‌توان به ناآرامی‌های زندان درای داک در سال ۲۰۱۳ و زندان مرکزی جو در سال ۲۰۱۵ میلادی اشاره کرد.^{۳۵}

*امارات متحده عربی

۱- انتشار گزارش از سوی مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر^{۳۶} در روز چهارشنبه ۵ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص بی‌خبری خانواده حسن مُنیف عبدا... جبری،^{۳۷} زندانی اماراتی، از وی از ماه اوت سال ۲۰۲۰ میلادی. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به بی‌اطلاعی خانواده حسن مُنیف عبدا... جبری، زندانی اماراتی، از وضعیت او از روز ۱۵ اوت سال ۲۰۲۰ میلادی، که از نگاه مرکز حمایت از زندانیان امارات متحده عربی^{۳۸} و مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر، مصداق حبس وی در مکانی نامعلوم بوده که امکان برقراری ارتباط برای او نیز وجود ندارد؛

^{۳۵} گزارش پایگاه خبری بحرین می‌رور. قابل‌بازبینی در لینک:

<http://www.bahrainmirror.com/en/news/59657.html>

^{۳۶}International Centre for Justice and Human Rights

^{۳۷}Hassan Munif Abdullah al-Jabri

^{۳۸}Emirates Detainees Advocacy Centre (EDAC)

ب) اشاره به درخواست این دو مرکز حقوق بشری از مجامع بین‌المللی جهت برقراری ارتباط اضطراری با مقام‌های امارات در راستای ناگزیر کردن آن‌ها به آشکار ساختن بی‌درنگ مکان حبس و شرایط الجبری، با توجه به نگرانی‌های جدی در زمینه زندگی او؛

ج) اشاره به امکان‌ناپذیری ملاقات خانواده الجبری با او از ماه دسامبر سال ۲۰۱۹ میلادی، به دلیل اقدام مقام‌های اماراتی به تعلیق ملاقات‌های زندانیان، در راستای مقابله با شیوع بیماری کووید - ۱۹: این در حالی است که خانواده وی به تازگی به این نتیجه رسیده‌اند که مقام‌های کشور احتمالاً در مورد وضعیت سلامتی این زندانی پنهان‌کاری می‌کنند؛

د) اشاره به اقدام کارگروه حبس خودسرانه سازمان ملل، در روز ۲۲ نوامبر سال ۲۰۱۳ میلادی، به تصریح خودسرانه بودن حبس الجبری، با توجه به منتج شدن آن از بهره‌مندی وی از حق آزادی بیان و آزادی مشارکت در تجمعات و اجتماعات مسالمت‌آمیز؛

ه) اشاره به اقدام مقام‌های امارات متحده عربی، به دستگیری الجبری، در روز ۹ آوریل سال ۲۰۱۲ میلادی، به‌عنوان بخشی از سرکوب گروهی از فعالان و دانشجویان مخالف و اقدام دیوان‌عالی فدرال، در روز ۲ ژوئیه سال ۲۰۱۳، به محکوم کردن او به تحمل ۱۰ سال حبس به دلیل بهره‌مندی وی از حق آزادی بیان و مشارکت در اجتماعات؛

و) اشاره به تداوم حبس الجبری در زندان الرزین امارات، به‌رغم درخواست‌های این کارگروه سازمان ملل جهت آزادی و جبران خسارات وی؛

ز) اشاره به نگاه داشته‌شدن الجبری در زندان الرزین در شرایطی اسفبار و محرومیت او از برخورداری از اساسی‌ترین حقوق خود، از جمله حق برخورداری از درمان‌های پزشکی: گفتنی است که او، از زمان دستگیری خود بارها خواستار برخورداری از مراقبت‌های پزشکی شده بود، پس‌ازآنکه بر اثر موردحمله واقع‌شدن از سوی مأموران زندان، وضعیت روحی و جسمی وی رو به وخامت نهاد؛

ح) همچنین اشاره به محرومیت وی از حق خواندن، نوشتن و به جای آوردن عبادت‌های روزمره، به‌علاوه محرومیت او از برقراری تماس‌های تلفنی و ملاقات‌های حضوری معمول و مورد مصادره قرار گرفتن اموال شخصی وی؛

ط) اشاره به ابراز نگرانی جدی مرکز حمایت از زندانیان امارات متحده عربی و مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر در زمینه وضعیت سلامت الجبری و درخواست آن‌ها از کارگروه ناپدیدشدگی‌های قهری یا ناخواسته سازمان ملل جهت مداخله بی‌درنگ و درخواست از مقام‌های امارات جهت اتخاذ تدابیر لازم برای آشکار ساختن وضعیت الجبری و فراهم آوردن امکان حمایت قانون از وی؛^{۳۹}

۲- انتشار گزارش از سوی کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی؛^{۴۰} در روز چهارشنبه ۵ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص اقدام حکومت امارات متحده عربی به حبس نامحدود زندانیان. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به ناکارآمدی متداوم مقام‌های امارات در زمینه آزاد کردن زندانیان سیاسی و اقدام آن‌ها به محبوس نگاه داشتن زندانیان پس از تاریخ آزادی‌شان؛

ب) اشاره به محبوس نگاه داشته شدن نامحدود ۱۴ زندانی - که دو تن از آن‌ها زن هستند - از سال ۲۰۱۲ میلادی در امارات متحده عربی بدون انجام فرآیندهای قضایی لازم؛

ج) اشاره به انتقال زندانیان، به جای آزاد شدن در زمان پایان محکومیت‌شان، به مراکزی موسوم به «مراکز مناصحه» یا «مراکز مشاوره» مستقر در داخل زندان‌ها، بدون برخورداری

از مبنای حقوقی؛

د) اشاره به کاربرد این مراکز - که مطابق با روایت رسمی حکومت برای روشنگری و اصلاح افرادی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تهدیدی تروریستی به شمار می‌آیند - به عنوان ابزاری سیاسی جهت خاموش کردن مخالفان، به این بهانه که زندانی سیاسی تهدیدی برای حکومت و

جامعه به شمار می‌آید؛

^{۳۹} گزارش مرکز بین‌المللی برای عدالت و حقوق بشر. قابل بازیابی در لینک:

<https://icjhr.org/urgent-appeal-the-family-of-emirati-detainee-hassan-munif-abdullah-al-jabri-knows-nothing-about-him-since-august-2020>

^{۴۰}International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)

ه) اشاره به مورد تفهیم اتهام قرار نگرفتن زندانیان انتقال یافته به این مراکز و از این رو امکان ناپذیری اقدام آن‌ها به ارائه درخواست تجدیدنظر: به این ترتیب حکومت می‌تواند زندانیان را بدون طی فرآیندهای قضایی لازم برای مدت زمان نامحدود و باهدف سرکوب حق آزادی بیان فعالان حقوق بشر محبوس نماید؛

و) اشاره به تداوم حبس ۹ زندانی عقیدتی - سیاسی از ماه آوریل سال ۲۰۲۱ میلادی - زندانیانی که دوران محکومیت خود را سپری کرده‌اند - بدون طی فرآیندهای قضایی لازم؛
ز) اشاره به نگاه داشته شدن دو زنی که به‌طور نامحدود زندانی شده‌اند در زندان الوثبه، در ابوظبی - همان زندانی که دوران محکومیت خود را در آن سپری کردند - و درعین حال انتقال ۷ مرد زندانی به مراکز مناصحه مستقر در زندان‌هایشان؛

ح) اشاره به آزاد شدن اسامه النجار،^۱ بدر البوحریری^۲ و عثمان الشهی^۳ در ماه اوت سال ۲۰۱۹ میلادی در صورتی که زمان محکومیت آن‌ها در ماه مارس سال ۲۰۱۷ و ماه ژوئیه سال ۲۰۱۸ میلادی به پایان رسیده است؛

ط) اشاره به آزاد شدن ۴ زندانی در ماه آوریل سال ۲۰۲۱ میلادی به‌عنوان بخشی از سنت عفو زندانیان در ماه رمضان: این در حالی است که دوران محکومیت این زندانیان زودتر به پایان رسیده بوده است، احمد المولاء^۴ و فیصل الشهی^۵ در ماه‌های آوریل و مه سال ۲۰۱۷، منصور الاحمدی در ماه اکتبر سال ۲۰۱۹ و سعید البوریمی^۶ در ماه مارس سال ۲۰۱۸ میلادی؛

ی) اشاره به مورد محکومیت قرار گرفتن اقدام امارات متحده عربی به حبس نامحدود زندانیان از سوی گروه‌های حقوق بشر بین‌المللی که به‌طور فزاینده‌ای حکومت این کشور را تحت فشار قرار می‌دهند تا به این‌گونه اقدامات پایان دهد؛

^۱Osama Al Najjar

^۲Badr Al Buhairi

^۳Fisal al-Shehhi

^۴Ahmed al-Mulla

^۵Fisal al-Shehhi

^۶Saeed al-Buraimi

ک) اشاره به متناقض بودن تداوم حبس فعالان سیاسی بیش از مدت زمان محکومیت‌شان با موازین بین‌المللی حقوق بشر و قوانین داخلی امارات متحده عربی در رابطه با محاکمه‌های عادلانه و فرآیندهای قضایی؛

ل) اشاره به ناکارآمدی امارات متحده عربی در تصریح دلیل حبس نامحدود زندانیان و اینکه آیا آن‌ها متهم به ارتکاب جرمی شده‌اند یا خیر؛

م) اشاره به عدم تعیین محدودیت زمانی برای حبس‌های نامحدود در قانون ضد تروریسم امارات متحده عربی و ناکارآمدی آن در ارائه تعریفی آشکار از عبارت «تهدید تروریستی»؛

ن) اشاره به تداوم ناکارآمدی امارات متحده عربی در عمل به مسئولیت خود بر اساس قانون اساسی در رابطه با فراهم آوردن امکان برخورداری زندانیان از حق محاکمه منصفانه و دسترسی به مشاور حقوقی پیش از انتقال آن‌ها به مرکز مناصحه؛

س) اشاره به محبوس شدن بیشتر زندانیان سیاسی در زندان الرزین در صحرای ابوظبی - یکی از سرکوب‌گرترین زندان‌های جهان که به‌طور متداوم حداقل مقررات معیار سازمان ملل برای رفتار با زندانیان را نقض می‌کند؛

ع) اشاره به گزارش‌های به دست آمده از زندانیان محبوس در زندان الرزین، مبنی بر شرایط غیرانسانی این زندان و همچنین استفاده مأموران زندان از شکنجه و دیگر اشکال

سوءرفتار در قبال زندانیان^{۴۷}

Organization for Defending Victims
of Violence

ب) موارد نقض حقوق بشر از سوی عربستان سعودی و امارات متحده عربی در سایر کشورهای منطقه

*ائتلاف به رهبری عربستان

^{۴۷} گزارش کارزار بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی. قابل بازیابی در لینک:

<http://icfuae.org.uk/research-and-publications-factsheets/practice-indefinite-detention-uae%C2%A0>

۱- انتشار گزارش از سوی خبرگزاری آناتولی، در روز شنبه ۸ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص رنج صدها هزار کودک یمنی از سوءتغذیه. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به رنج صدها هزار کودک یمنی از گرسنگی و سوءتغذیه حاد، به دلیل تداوم جنگ، درگیری و خشونت طی شش سال گذشته که منجر به عدم دسترسی به غذا، آب سالم و بهداشت شده است؛

ب) اشاره به همچنین افزایش نرخ بیکاری به دلیل تداوم منازعات در این کشور و مواجهه کارگران با مشکلات متعدد در زمینه دریافت حقوق خود؛

ج) اشاره به گزارش مشترک سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (فائو)، سازمان بهداشت جهانی، برنامه جهانی غذا و صندوق حمایت از کوکان ملل متحد (یونیسف)، مبنی بر افزایش ۲۲ درصدی میزان سوءتغذیه در کودکان یمنی در سال ۲۰۲۰ میلادی؛

د) بر اساس این گزارش، انتظار می‌رود که در سال ۲۰۲۱ میلادی ۲,۳ میلیون کودک یمنی دچار سوءتغذیه حاد شوند. از سوی دیگر ۱۰۰ هزار کودک مبتلا به سوءتغذیه، در صورت عدم درمان جان خود را از دست خواهند داد؛

ه) این در حالی است که ۸۰ درصد از ۳۰ میلیون جمعیت یمن به علت ادامه جنگ و درگیری‌ها از سال ۲۰۱۵ میلادی تاکنون، نیازمند دریافت کمک‌های بشردوستانه هستند؛^{۴۸}

۲- انتشار گزارش از سوی پایگاه خبری سازمان ملل، در روز دوشنبه ۳ خردادماه ۱۴۰۰، در خصوص افزایش اقدامات حمایتی برنامه جهانی غذا در یمن و درعین حال هراس این سازمان از ممانعت به عمل آمدن از این تلاش‌ها. برخی از محورهای این گزارش عبارت‌اند از:

الف) اشاره به اقدام برنامه جهانی غذا به افزایش اقدامات حمایتی خود از مردم ساکن بدترین نقاط یمن به لحاظ گرسنگی، در راستای تلاش‌ها جهت ممانعت به عمل آوردن از

^{۴۸} گزارش خبرگزاری آناتولی. قابل بازیابی در لینک:

بروز قحطی و درعین حالی هشدار در زمینه عدم اطمینان به امکان حفظ این روند تا پایان سال جاری میلادی؛

ب) اشاره به اظهارات لوران بوکرا^۹؛ مدیر بخش یمن در برنامه جهانی غذا، مبنی بر منجر شدن تداوم شکنندگی اوضاع در یمن، علاوه بر جاری بودن متداوم عوامل ایجاد عدم امنیت غذایی، به آسیب‌پذیری شدید این کشور در برابر بدترین سطوح گرسنگی و شرایط قحطی؛

ج) اشاره به تأثیر عواملی چون، تشدید منازعات، سقوط اقتصادی، افزایش بهای کالاهای جهانی و شیوع بیماری کووید - ۱۹ به افزایش نگران‌کننده گرسنگی شدید در یمن در سال گذشته؛

د) اشاره به تداوم به شمار آمدن یمن به‌عنوان بدترین بحران بشری، با توجه به بی‌جاشدگی چندین باره خانواده‌ها در خلال ۶ سال جنگ، میان نیروهای دولتی (دولت عبدربه منصور هادی) تحت حمایت ائتلاف سعودی و نیروهای انصارا...؛

ه) اشاره به تداوم یافتن مناقشات هم‌زمان با افزایش بهای مواد غذایی، به همراه افزایش ۲۰۰ درصدی هزینه‌ها در قیاس با سال‌های پیش از جنگ و آغاز موج دوم مهلک شیوع بیماری کووید - ۱۹؛

و) اشاره به قرار داشتن پیشاپیش، نزدیک به ۵۰ هزار تن از مردم یمن در شرایط شبه - قحطی و ۵ میلیون نفر در خطر قریب‌الوقوع مواجهه با این وضعیت: این در حالی است که در هر ده دقیقه یک کودک به دلیل ابتلا به بیماری‌های قابل‌پیشگیری، چون اسهال، سوءتغذیه و عفونت‌های تنفسی جان خود را از دست می‌دهد؛

ز) اشاره به اقدام برنامه جهانی غذا، از ماه فوریه سال جاری میلادی، به ازسرگیری برنامه توزیع ماهانه غذا در میان ۳۵۰ هزار تن از مردم یمن در ۱۱ منطقه این کشور که با شرایط شبه - قحطی مواجه هستند؛

^۹Laurent Bukera

ح) اشاره به افزایش کمک‌های این سازمان در پی تأیید بودجه جدید در ماه‌های آوریل و مه، به نزدیک به ۶ میلیون نفر در ۹ استان این کشور که از بالاترین نرخ عدم امنیت غذایی برخوردار است، در پی دستیابی به بودجه جدید در ماه‌های آوریل و مه؛

ط) اشاره به وابسته بودن در مجموع حدود ۱۳ میلیون تن از مردم یمن به کمک‌های اضطراری غذایی این سازمان: گفتنی است که اولویت این کمک‌ها به مناطقی که از بالاترین نرخ ناامنی غذایی برخوردار بوده و همچنین حمایت سریع از خانواده‌های بی‌جاشده بر اثر منازعات، مانند شرایط جاری در استان مأرب، اختصاص دارد؛

ی) اشاره به، ناگزیر شدن برنامه جهانی غذا به متوقف ساختن کمک‌های غذایی ماهانه خود در مناطق شمالی کشور، در ماه آوریل سال جاری میلادی و فراهم آوردن این کمک‌ها برای هر دو ماه یک‌بار، به دلیل وجود محیط چالش‌برانگیز و همچنین کاهش منابع مالی؛

ک) گفتنی است که این نهاد جهت ممانعت به عمل آوردن از بروز قحطی در یمن دست‌کم نیاز به بودجه ۱,۹ میلیارد دلاری دارد و حامیان مالی آن - عمدتاً ایالات متحده، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، آلمان و اتحادیه اروپا - در سال جاری نزدیک به ۹۴۷ میلیون دلار به این سازمان به‌منظور تداوم اقدامات خود در راستای مبارزه با قحطی در این کشور، اختصاص داده‌اند.^{۵۰}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

^{۵۰} گزارش پایگاه خبری سازمان ملل. قابل بازیابی در لینک: